

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning og baggrund

Samfundet har et stort ansvar, når børn og unge anbringes uden for hjemmet. De seneste ændringer af serviceloven på børneområdet – senest ved lov nr. 466 af 31 maj 2000 – har derfor bl.a. haft til formål at styrke kontinuiteten i anbringelsen – således at forløbet under anbringelsen er til »barnets bedste«.

Der forekommer fortsat jævnligt eksempler på, at børn og unge under et anbringelsesforløb er »kastebolde« imellem myndighederne. Det kan fx ske, hvis en ny handlekommune har en anden opfattelse af, hvor barnet skal være end den, der oprindeligt anbragte barnet. I forhold til disse sårbare børn er det uhenigtsmæssigt og det må derfor tilstræbes at indrette reglerne på en måde, der mindsker risikoen for at disse børn yderligere belastes.

Sager om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet er meget vanskelige sager. Mange hensyn skal afvejes mod hinanden. Det er dog altid vigtigt at holde fokus på barnets eller den unges situation og ikke forfalde til alene at inddrage de voksne, der omgiver barnet. Af hensyn til »barnets bedste« er det meget vigtigt at reglerne indrettes således, at de sikrer, at børnene og de unge i videst muligt omfang høres og inddrages i behandlingen af egen sag. Socialforskningsinstituttets evaluering om de forebyggende foranstaltninger (Børnesager – Evaluering af den forebyggende indsats, rapport nr. 02:10) samt rapport om »Tærskler for anbringelse« (Tærskler for anbringelse – En vignetundersøgelse om socialforvaltningernes vurderinger i børnesager, rapport nr. 02:13) viser, at børn og unge i alt for ringe grad inddrages i kommunernes beslutninger om iværksættelse af forebyggende foranstaltninger og anbringelse uden for hjemmet. Lovforslaget har derfor også til formål at sikre, at de lovgivningsmæssige rammer i videst muligt omfang drager omsorg for at børnene og de unge høres og inddrages i de beslutninger, der har så stor betydning for deres fremtidige liv.

På denne baggrund foreslår regeringen følgende ændringer:

- en ændring af reglerne om handlekommune for børn anbragt uden for hjemmet.
- en ændring af reglen om inddragelse af barnet og den unge i sager om særlig støtte.

Reglerne om handlekommune foreslås ændret, så den anbringende kommune vedbliver med at være handlekommune for barnet, selvom forældrene flytter kommune. Regelændringen skal give anbragte børn en selvstændig handlekommune uafhængigt af hvilken kommune, der er forældrenes opholdskommune og dermed forældrenes handlekommune.

Reglen om inddragelse af barnet foreslås ændret, så den aldersgrænse på 12 år, der i dag gælder for, hvornår barnet skal høres, ophæves. Alle børn og unge skal herefter som udgangspunkt høres, medmindre barnets modenhed taler imod det.

Samlet set skal dette lovforslag ses som endnu et tiltag i retning af at indrette reglerne, så det at sætte fokus på, hvad der er til »barnets bedste«, bliver et ufravigeligt udgangspunkt ved vurdering af indsatsen i forhold til udsatte børn og unge.

Lovforslagets formål er

- at styrke kontinuiteten og stabiliteten i anbringelsen
- at sikre at der samtidigt arbejdes målrettet på forældrenes problemstillinger
- at sikre en fleksibel adgang til indgå aftale om handlekommune
- at sikre at børn og unge i højere grad høres og inddrages i deres egen sag.

Lovforslagets indhold

Handlekommune

Efter de gældende regler i retssikkerhedslovens § 9 har børn som hovedregel ikke selvstændig handlekommune. I stedet har forældrenes handlekommune det samlede ansvar for de foranstaltninger, der sættes i værk over for familien. Baggrunden for dette har primært været et ønske om, at der ses samlet på familiens situation. Det er således efter de nuværende regler som hovedregel altid den samme kommune, som har